

Năm nay Hà Nội nghìn năm tuổi. Tôi đã đến Hà Nội nhiều lần, đầu tiên là khi thành phố này đang ở tuổi 985.

Mỗi lần đến Hà Nội tôi thích ra Hồ Gươm hóng mát như người dân thủ đô

Máy bay lượn vào thủ đô tấp bập. Phi công lái cánh quạt, bay thấp nên trên cao tôi thấy rõ sông Hồng đỏ phù sa, quanh co hiện trên những cánh đồng lúa xanh rì. Lòng tôi reo vui vì gần một chục đến Hà Nội đã thành hiện thực.

Sinh ra và lớn lên ở miền Nam trong thời chiến nên nhớ đến Hà Nội tôi thường nhớ câu hát của Trần Công Sơn: “Huê Sài Gòn Hà Nội quê hương ơi sao vẫn còn xa.” Ba đã a danh tôi tiếng nhớ của Việt Nam nhưng tôi chỉ biết đến Sài Gòn, nơi mình sinh ra và lớn lên. Lời hát đã là một câu chuyện, câu chuyện của tôi, câu chuyện của người Việt Nam.

Sau năm 1975 tôi sống xa quê hương. Xa Sài Gòn, xa Huế, Hà Nội và tiếng nhớ không còn ngày gặp lại.

Ca m xu c không quên về Hà Nội

Tác Giả: Bùi Văn Phú/ Gửi cho BBCVietnamese.com từ California
Thứ Hai, 04 Tháng 10 Năm 2010 10:51

M th nh tho ng nghe đ n Hanoi Hilton, nh ng không ph i là n i đón du khách nh m t khách s n năm sao s ng s ng gi a lòng th đô b y gi . Ba m i năm tr c cái tên đó là ch Ho Lò, n i giam nh ng tù binh M . Nh ng phi công M b b t đ c đ a vào đây và h đã m a mai đ t cho n i ch n ng c tù này m t cái tên nghe th t sang và đ p.

Ba i toa n Cô t c Hà Nội

H n hai m i năm tr c, khi b t đ u d y cao đ ng tôi g p bài toán có tên Tower of Hanoi. Th i đó Internet ch a ph thông, đ c tên bài toán tôi đoán đó ph i là công trình c a m t ng i Hà N i. Tôi nghĩ có th là c a Giáo s Hoàng T y vì ông đã có đ p đ n Đ i h c Berkeley nói chuy n v toán và đ c gi i thi u là m t nhà toán h c danh ti ng c a Vi t Nam th i b y gi .

Sau này tôi đ c bi t Tower of Hanoi do nhà toán h c Pháp Édouard Lucas vi t vào năm 1883. Nhìn C t c Hà N i có i đã cho ông c m xúc đ t tên cho bài toán.

Bài toán cät nh&# sau: Ba c&# t c&# , trong c&# t th&# nh&# t có b&# n hình vành khăn l&# n nh&# khác nhau ch&# ng lên theo th&# t l&# n đ&# i cùng, nh&# nh&# t &# trên.

Câu h&# i là c&# n ph&# i di chuy&# n nh&# ng hình vành khăn đó ít nh&# t là bao nhiêu l&# n, m&# i l&# n ch&# đ&# c di chuy&# n m&# t hình, đ&# chuy&# n t&# c&# t th&# nh&# t qua c&# t th&# ba v&# i k&# t qu&# theo th&# t l&# n bé nh&# đã x&# p nh&# trong c&# t th&# nh&# t.

Đi&# u ki&# n ph&# i tuân th&# là trong khi di chuy&# n gi&# a ba c&# t không khi nào có m&# t hình vành khăn l&# n n&# m trên m&# t hình nh&# .

Tower of Hanoi lên trình đ&# cao h&# n khi s&# hình vành khăn tăng. Theo m&# t tính toán, n&# u có t&# t c&# 64 vành khăn thì s&# m&# t nhi&# u trăm t&# năm di chuy&# n r&# t nhanh m&# i gi&# i đ&# c bài toán. Trò ch&# i toán h&# c này &# m&# c gi&# n đ&# n nh&# t ngày nay r&# t ph&# thông &# nh&# ng trung tâm gi&# i trí khoa h&# c t&# i M&# .

H&# n th&# k&# tr&# c bài toán Tower of Hanoi là c&# a ng&# i Pháp. Năm 2010 m&# t ng&# i g&# c Hà N&# i là giáo s&# Ngô B&# o Châu, du h&# c Pháp, đã đem vinh đ&# v&# cho th&# đô và c&# n&# c khi ông đo&# t Gi&# i Toán h&# c Qu&# c t&# Fields. Đây là đ&# u &# n đáng nh&# nh&# t c&# a v&# c đón m&# ng Thăng Long Nghìn năm tu&# i.

Là th&# đô c&# a n&# c Vi&# t t&# nghìn năm qua, Hà N&# i nay v&# n còn nét c&# kính riêng. Hà N&# i có nhi&# u cây xanh h&# n Sài Gòn, có nhi&# u b&# o tàng vi&# n h&# n Huế, nhi&# u đ&# n đài, nhi&# u h&# . Đ&# p nh&# t là H&# G&# m v&# i bài h&# c l&# ch s&# mà ng&# i Vi&# t Nam nào cũng nh&# . Đó là đi&# u khi&# n tôi tr&# l&# i Hà N&# i nhi&# u l&# n. Tôi tr&# l&# i vì phong c&# nh đ&# p và nh&# ng di tích c&# .

Nh&# ng gì tôi đ&# c bi&# t v&# gi&# ng nói, phong cách Hà thành t&# ngày còn &# trong Nam thì tôi không tìm th&# y nhi&# u &# Hà N&# i n&# a. Nhi&# u ng&# i cũng đã có cùng nh&# n xét nh&# th&# .

Hôm r&# i xem B&# m BBC ph&# ng v&# n cô H&# ng H&# nh, phát thanh viên đài Hà N&# i, thì th&# y đó là gi&# ng Hà N&# i th&# i nay tuy cách ăn m&# c c&# a cô theo phong cách Hà N&# i c&# a đ&# u th&# k&# tr&# c. &# M&# xem VTV-4 v&# i gi&# ng x&# ng ngôn viên cũng nh&# th&# . Không ph&# i gi&# ng Hà N&# i tr&# c 1954.

Ng i Hà N i tôi biết là m c a m t b n h c th i c p ba mà nh ng ngày l t t khi đi chùa bà m c áo dài cao c , đeo ki ng, tóc búi tó và dĩ nhiên là gi ng nói r t Hà N i. Gi ng Hà N i là nh trong gia đình c a c Nguy n Hùng C ng, nay đã qua đ i, mà tôi có quen biết. C t ng làm vi c Th vi n Qu c gia tr c năm 1954, sau di c vào Nam r i đi t n sang M năm 1975 và ch a bao gi v l i Hà N i.

Khi tôi đi, h i c có c n gì, c nh đ n th vi n ch p m t t m hình đem v cho c . Và tôi đã làm. C không mu n tr v vì biết n i đó đã r t khác. C và gia đình ch mu n gi mãi nh ng k ni m đ p c a Hà N i xa x a.

Th i đa m t?

Hà N i nh ng năm t 1954 đ n 1975 đã khác ra sao so v i tr c đó đ cho nhi u ng i th ng luy n nh quăng th i gian đã m t?

Xem phim “Mùa i” c a Đ ng Nh t Minh tôi nh n ra m t ph n. Đó là th i gian Hà N i không pháp lu t, là th i gian gi i ti u t s n, trí th c b tr n áp. Nh ng Hà N i trong nh ng năm gi a th p niên 1990 theo cách nhìn c a m t s ng i mi n Nam, trong đó có gia đình và b n bè v n còn là n i ph c t p, khó th .

Nhiều người chỉ mong muốn ra Hà Nội làm gì, trong khi tôi lại thích đến. Đến Hà Nội tôi nhận ngay ra một điều là người Hà Nội ít có thói quen người Sài Gòn và có nét mặt tươi hơn.

Độc sách “Shadows and Wind” của Robert Templer đã thấy người Hà Nội muốn ăn ngon cũng phải che dùi, sạp hàng xóm biết được là có vấn đề. Đó là những chuyện có thể xảy ra sau những năm đi làm ở Hà Nội bùng lên hàng quán và ngày nay tạo nên nét văn hoá ẩm thực của thành phố.

Một ghi nhận khác là người Hà Nội vắng vẻ trên phố, bác đi xích lô, người đánh cờ, đám trẻ con nô đùa bên bờ hồ đến anh tài xế quan nhà nọ.

Có lần về thành phố tôi đi chơi bằng xe xích lô đi phố. Một anh chủ Honda người chỉ dùi, không biết do luồn lách thế nào mà đến vào xích lô, té trượt cả mặt làm chúng tôi mặt phen hú vía. Bác đi xích lô không nói nhiều, chỉ phát một câu: “Đ.M. Xe tao to thế này mà mày không thấy à.” Còn anh chủ Honda vội đi ngang xe lên rồi chủ ý tiếp.

Tôi đã du lịch qua nhiều quốc gia. Những nơi có nơi nào hợp đến tôi trải nghiệm thì đó là Hà Nội. Chỉ vì cảnh đẹp, các món ăn và lịch sử của thành phố ngàn năm văn vật này.

Bây giờ không còn “Huê Sài Gòn Hà Nội trong ta đau trái tim Việt Nam” mà trong tôi có một “Hà Nội mùa thu cây cỏ mơn mĩi vàng, cây bàng lá đỏ nởm kè bên nhau, phố xưa nhà cũ mái ngói thâm nâu”.

Cảm ơn Trữnh Công Sơn và giọng hát Trữnh Vĩnh Trinh. Đẹp quá. Nhớ một bức tranh của Bùi Xuân Phái vậy.

Tháng này Hà Nội mừng sinh nhật nghìn năm. Liệu gì cũng không mang lại ý nghĩa hay cảm nhận nhiều cho tôi bằng giọng hát Hồng Nhung, với ca từ của Trữnh Đài, Chu Lai nghe được trong một hôm trời se lạnh ở Thăng Long cũ:

“Hà Nội ơi nhớ về mùa thu tháng Mười, áo hồng trẻ xanh những hàng me. Hà Nội ơi ta nhớ không

Ca m xu c không quên về Hà Nội

Tác Giả: Bùi Văn Phú/ Gửi cho BBCVietnamese.com từ California
Thứ Hai, 04 Tháng 10 Năm 2010 10:51

quên. Hà Nội i i trong trái tim ta...”

*Bài viết ph n ánh quan đ m và văn phong c a tác gi h n d y h c và là m t nhà báo đ c l p
i m n B c California.*